

Số:...../TTYT

Xuyên Mộc , ngày.....tháng.....năm 2020

V/v Triển khai QĐ 1271/QĐ-BYT ngày
21/3/2020 của Bộ Y tế về việc ban hành
Hướng dẫn tạm thời Dự phòng và xử trí
viêm đường hô hấp cấp tính do chủng vi rút
SARS-CoV-2 (COVID-19) ở phụ nữ
mang thai và trẻ sơ sinh

Kính gửi: Khoa phòng TTYT Huyện, các Trạm Y tế xã

Thực hiện công văn số 917/SYT-NV ngày 07/4/2020 về việc triển khai thực hiện Quyết định số 1271/QĐ-BYT do Bộ Y tế ban hành ngày 21/3/2020 về việc Hướng dẫn tạm thời Dự phòng và xử trí viêm đường hô hấp cấp tính do chủng vi rút SARS-CoV-2 (COVID-19) ở phụ nữ mang thai và trẻ sơ sinh;

Giám đốc TTYT Xuyên Mộc triển khai đến một số nội dung chủ yếu sau:

1. Dự phòng và kiểm soát lây nhiễm:

1.1. Khoa Chăm sóc sức khỏe sinh sản, các Trạm Y tế có cung cấp dịch vụ sản khoa và chăm sóc trẻ sơ sinh:

- Chuẩn bị nhân lực, cơ sở hạ tầng, phương tiện, trang thiết bị, vật tư y tế để thực hiện nguyên tắc phòng ngừa và các biện pháp kiểm soát lây nhiễm .

- Đảm bảo đủ các phương tiện phục vụ phòng ngừa, đặc biệt trang phục phòng hộ cá nhân, dung dịch vệ sinh tay và khẩu trang y tế.

- Yêu cầu phân luồng:

+ Tổ chức sàng lọc, phát hiện sớm và kiểm soát người bệnh nghi nhiễm COVID-19 ngay tại nơi đón tiếp.

+ Bố trí khu vực riêng để tiếp đón, sàng lọc và phân luồng các phụ nữ mang thai đến khám. Khi có dấu hiệu nghi ngờ chuyển vào khu khám cách ly.

+ Thực hiện khám thai thường quy, những trường hợp nghi nhiễm COVID-19, phối hợp với các cơ sở y tế dự phòng để lấy mẫu xét nghiệm, chẩn đoán.

+ Bố trí phòng sinh riêng cho phụ nữ mang thai nghi nhiễm.

- Các đơn vị nêu trên phải thực hiện ngay “Điều tra, giám sát, báo cáo ca bệnh” theo Hướng dẫn chẩn đoán, điều trị viêm đường hô hấp cấp tính do chủng vi rút Corona mới theo Quyết định số 322/QĐ-BYT ngày 06/02/2020 của Bộ Y tế.

- Cơ sở khám chữa bệnh cần bố trí nhân lực để chăm sóc riêng người nghi nhiễm COVID-19. Trong quá trình chăm sóc người nghi nhiễm COVID-19, các nhân viên y tế này không tham gia chăm sóc những người bệnh khác.

1.2. Phụ nữ mang thai, bà mẹ sau sinh đến khám (người bệnh):

- Hướng dẫn người bệnh và người nhà đến khám đeo khẩu trang, hoặc khi tới khu vực cách ly. Giữ khoảng cách tối thiểu là 2m giữa các người bệnh.

- Hướng dẫn người bệnh che mũi miệng khi ho, hắt hơi và rửa tay ngay sau khi tiếp xúc dịch hô hấp. Hạn chế người bệnh di chuyển trong cơ sở y tế.

- Người nhà đi kèm với người nghi nhiễm COVID-19 cần phải được xem như là có phơi nhiễm với COVID-19 và cũng phải được tầm soát cho đến hết thời gian theo dõi theo quy định để giúp chẩn đoán sớm và phòng ngừa COVID-19.

1.3. Nhân viên y tế:

Tuân thủ thực hành phòng ngừa chuẩn và phòng ngừa dựa theo đường lây truyền, áp dụng các biện pháp dự phòng giọt bắn, dự phòng tiếp xúc, dự phòng lây truyền qua đường không khí theo quy định hiện hành .

2. Xử trí phụ nữ mang thai nghi nhiễm COVID-19

2.1. Tiến hành chẩn đoán phát hiện sớm người nghi nhiễm COVID-19: thực hiện theo Quyết định số 322/QĐ-BYT ngày 06/02/2020 của Bộ trưởng Bộ Y tế ban hành Hướng dẫn chẩn đoán, điều trị viêm đường hô hấp cấp tính do chủng vi rút Corona mới và các hướng dẫn liên quan của Bộ Y tế.

2.2. Xử trí

2.2.1. Nguyên tắc xử trí

- Ưu tiên các điều trị nội khoa trước.

- Phân loại thể lâm sàng và điều trị theo Quyết định số 322/QĐ-BYT ngày 06/02/2020 của Bộ trưởng Bộ Y tế ban hành Hướng dẫn chẩn đoán, điều trị viêm đường hô hấp cấp tính do chủng vi rút Corona mới.

- Hạn chế các can thiệp sản khoa trong thời gian nghi nhiễm COVID-19, trừ khi có chỉ định cần can thiệp cấp cứu (rau tiền đạo/cài răng lược có chảy máu nhiều, rau bong non, thai suy,...) hoặc bán cấp (vỡ ối, chuyển dạ...).

- Cân nhắc lợi ích giữa mẹ và thai nhi.

2.2.2. Xử trí phụ nữ mang thai nghi nhiễm COVID-19

a. Khám thai:

- Thực hiện khám thai theo Hướng dẫn quốc gia về các dịch vụ Chăm sóc sức khỏe sinh sản được ban hành tại Quyết định số 4128/QĐ-BYT ngày 29/7/2016 của Bộ trưởng Bộ Y tế.

- Khi khám thai cần kết hợp tư vấn các biện pháp dự phòng lây nhiễm COVID-19.

- Trường hợp phụ nữ mang thai nghi nhiễm COVID-19 cần được lấy mẫu xét nghiệm chẩn đoán càng sớm càng tốt.

b. Xử trí phụ nữ mang thai nghi nhiễm COVID-19:

+ Chuyển vào cơ sở cách ly tập trung của địa phương và thực hiện cách ly theo hướng dẫn hiện hành của Bộ Y tế.

+ Chuyển đến cơ sở y tế điều trị COVID-19 của địa phương nếu xét nghiệm COVID-19 dương tính.

+ Chuyển đến cơ sở sản khoa nếu có dấu hiệu bất thường về sản khoa hoặc chuyển dạ (ở buồng dành riêng cho người bệnh nghi nhiễm).

c. Can thiệp sản khoa:

- Điều trị dọa sảy thai, dọa đẻ non cần căn cứ vào tình trạng của thai phụ, thai nhi và nên hội chẩn với các chuyên khoa truyền nhiễm/hồi sức/sơ sinh..

- Sử dụng Corticosteroid giúp trưởng thành phổi của thai ở những thai phụ nghi nhiễm COVID-19 có nguy cơ sinh non cần lưu ý:

+ Thai phụ nghi nhiễm COVID-19 với biểu hiện lâm sàng nhẹ có thể sử dụng Corticosteroid.

- Tiếp tục theo dõi thai, không có chỉ định đình chỉ thai nghén do mẹ nghi nhiễm COVID-19 mà không có biểu hiện lâm sàng hoặc có biểu hiện lâm sàng ở các thể bệnh nhẹ.

- Trường hợp không có triệu chứng cấp cứu về sản khoa nhưng thai quá ngày dự kiến sinh thì hội chẩn các chuyên khoa để quyết định có lấy thai ra không và lựa chọn phương pháp sinh. Nếu không có suy thai, tư vấn người bệnh và gia đình trì hoãn cuộc chuyển dạ, theo dõi monitor sản khoa hàng ngày.

2.2.3. Xử trí chuyển dạ

- Theo dõi chuyển dạ theo Hướng dẫn quốc gia về các dịch vụ Chăm sóc sức khỏe sinh sản được ban hành tại Quyết định số 4128/QĐ-BYT ngày 29/7/2016 của Bộ trưởng Bộ Y tế.

- Cần có sự kết hợp theo dõi và điều trị của các bác sĩ chuyên khoa Sản, Truyền nhiễm/Hồi sức/Nội khoa; có thể tham vấn với chuyên ngành tuyến trên.

- Tăng cường theo dõi bằng máy monitor sản khoa để giảm tiếp xúc giữa người bệnh và nhân viên y tế.

2.2.4. Mổ lấy thai

- Chỉ định:

+ Theo các hướng dẫn chuyên môn của chuyên ngành sản khoa.

+ Cần nhắc đến việc mổ lấy thai trong trường hợp sản phụ nghi nhiễm COVID-19 vì có thể ảnh hưởng đến chức năng hô hấp.

- Chỉ định mổ lấy thai đối với sản phụ nhiễm COVID-19 dựa trên tình trạng bệnh lý của mẹ, tình trạng thai nhi, tuổi thai và cần được hội chẩn các chuyên khoa (Sản khoa và Truyền nhiễm/Gây mê hồi sức/Hồi sức/Nội khoa/Nhi-sơ sinh,...) hoặc hội chẩn tuyến trên để chuyển tuyến an toàn.

- Những trường hợp có chỉ định mổ lấy thai chủ động thì xin hội chẩn tuyến trên để chuyển tuyến an toàn..

2.2.5. Giảm đau trong và sau mổ

- Không có chống chỉ định giảm đau bằng gây tê tủy sống hay gây tê ngoài màng cứng đối với người nhiễm COVID-19.

- Ưu tiên gây tê tủy sống nếu không có chống chỉ định.

- Chỉ gây mê toàn thân khi thật cần thiết (mẹ bị suy hô hấp nặng, tình trạng cấp cứu của sản phụ/thai nhi, hoặc trong bệnh lý rau tiền đạo,...) vì kỹ thuật này làm tăng sự lan tràn của vi rút. Ưu tiên sử dụng hệ thống dẫn khí dùng 1 lần, đặt nội khí quản qua đèn nội soi (nếu có) và thực hiện kỹ thuật đặt nội khí quản bởi bác sĩ gây mê hồi sức có kinh nghiệm.

2.2.6. Chăm sóc bà mẹ và trẻ sơ sinh trong và ngay sau đẻ

- Đối với sản phụ nghi nhiễm COVID-19: trẻ sơ sinh khỏe mạnh có thể nằm cùng phòng với mẹ và giường trẻ cần cách xa giường nằm sản phụ tối thiểu 2m. Thảo luận/tư vấn với người mẹ và gia đình về lợi ích của việc NCBSM và cách dự phòng nguy cơ của việc tiếp xúc gần với mẹ khi cho trẻ bú. Nếu người mẹ lựa chọn cho con bú, cần thực hiện các biện pháp phòng ngừa để hạn chế lây nhiễm vi rút cho trẻ: Rửa tay trước khi chăm sóc trẻ, trước khi sử dụng máy hút sữa hoặc dụng cụ cho trẻ ăn; Đeo khẩu trang khi cho trẻ bú; Làm sạch máy hút sữa sau mỗi lần sử dụng ...

2.2.7. Chăm sóc trẻ sơ sinh

- Trẻ sơ sinh từ người mẹ nghi nhiễm COVID-19 cần được làm xét nghiệm chẩn đoán nhiễm COVID-19. Thường tiến hành sau khi đã ổn định trẻ và hoàn tất các chăm sóc thường quy. Theo dõi cho đến hết thời gian theo quy định.

- Thực hiện chăm sóc và điều trị trẻ sơ sinh theo Hướng dẫn quốc gia về các dịch vụ Chăm sóc sức khỏe sinh sản được ban hành tại Quyết định số 4128/QĐ-BYT ngày 29/7/2016 của Bộ trưởng Bộ Y tế.

- Đối với trẻ sơ sinh nghi nhiễm COVID-19, hội chẩn tuyến trên để chuyển tuyến an toàn..

2.2.8. Chăm sóc tiếp theo cho bà mẹ nghi nhiễm COVID-19 và trẻ sơ sinh

Tất cả bà mẹ và trẻ sơ sinh tiếp tục được thăm khám và theo dõi sát bởi các bác sĩ và điều dưỡng nhi sơ sinh theo Hướng dẫn quốc gia về các dịch vụ Chăm sóc sức khỏe sinh sản được ban hành tại Quyết định số 4128/QĐ-BYT ngày 29/7/2016 của Bộ trưởng Bộ Y tế và các quy định hiện hành về dự phòng và xử trí bệnh viêm đường hô hấp cấp tính do COVID-19.

2.2.9. Xuất viện và theo dõi

- Tiêu chuẩn ra viện của bà mẹ và trẻ sơ sinh: sau 14 ngày cách ly và ổn định, hết sốt (nếu có) ít nhất 3 ngày, xét nghiệm SARS-CoV 2 âm tính trên 02 mẫu bệnh phẩm lấy cách nhau ít nhất 01 ngày.

- Bà mẹ và trẻ sơ sinh sau khi xuất viện cần theo dõi thân nhiệt tại nhà 2 lần/ngày, nếu thân nhiệt cao hơn 38°C ở 2 lần đo liên tiếp hoặc có các dấu hiệu bất thường khác, phải đến khám lại ngay tại các cơ sở y tế. Đối với trẻ đã nhiễm COVID-19 cần tái khám để kiểm tra các biến chứng lâu dài.

Đề nghị các đơn vị thực hiện.

Nơi nhận:

- Sở Y tế (báo cáo)
- Giám đốc, các PGĐ TTYT;
- Như kính gửi;
- Phòng Y tế Huyện;
- Lưu VT.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

BS CKI. Ninh Hùng